

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 1193

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 8 decembrie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ORDONANȚE ȘI HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
210.	— Ordonanță de urgență pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață	2
1.024.	— Hotărâre privind re aprobarea caracteristicilor principale și indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Amenajare râu Crișul Repede, județul Bihor”	3–4
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
330.	— Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 857/2016 privind aprobarea schemei de ajutor de stat „Sprijin pentru prima împădurire și crearea de suprafețe împădurite”	5
4.660.296.	— Ordin al șefului Departamentului pentru Situații de Urgență privind prelungirea carantinei zonale pentru municipiul Alba Iulia și localitățile componente Bărabanț, Micești, Oarda și Păclișa, județul Alba	6–8
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 56 din 28 septembrie 2020	(Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–16

ORDONANȚE ȘI HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață

Având în vedere evoluția epidemiei determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 la nivel mondial și declararea „pandemiei” de către Organizația Mondială a Sănătății la data de 11 martie 2020,

luând în considerare prevederile Decretului nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, precum și ale Decretului nr. 240/2020 privind prelungirea stării de urgență pe teritoriul României, potrivit căruia s-a prelungit cu 30 de zile starea de urgență și prin care se mențin măsurile dispuse prin actele emise pentru punerea în executare a Decretului nr. 195/2020, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 394/2020 privind declararea stării de alertă și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare, prin care a fost instituită starea de alertă pe teritoriul României,

având în vedere necesitatea luării unor măsuri urgente, cu caracter excepțional, în domeniul social și economic, pentru diminuarea efectelor negative asupra economiei cauzate de măsurile adoptate pentru limitarea infectării cu coronavirusul SARS-CoV-2 în rândul populației,

ținând cont de evoluția situației epidemiologice la nivel național, evoluție ce reclamă acțiuni concrete în sensul diminuării efectelor negative determinate de limitarea sau întreruperea activităților socioeconomice,

pentru diminuarea riscurilor privind blocarea activității întreprinderilor mici și mijlocii pe perioada în care se manifestă efectele pandemiei de coronavirus SARS-CoV-2 și pierderea locurilor de muncă pentru salariații din domeniile de activitate afectate de epidemie,

ținând cont de faptul că neluarea unor măsuri urgente, cu caracter excepțional, ar putea aduce prejudicii bugetului de stat ca urmare a încetării activității unor operatori economici,

dat fiind faptul că aspectele indicate vizează interesul public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, care impune adoptarea de măsuri imediate prin ordonanță de urgență,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articol unic. — Ordonanța Guvernului nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 31 august 2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 23. — Vânzările de soldare se pot efectua numai în cursul a două perioade pe an, cu o durată maximă de câte 45 de zile fiecare, cu condiția ca produsele propuse pentru soldare să fie oferite spre vânzare în mod obișnuit înaintea acestei date.”

2. Articolul 24 se abrogă.

3. Articolul 26 se abrogă.

4. La articolul 27, alineatul (2) se abrogă.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:

p. Ministrul economiei, energiei
și mediului de afaceri,
Daniela Nicolescu,

secretar de stat

p. Președintele Autorității Naționale
pentru Protecția Consumatorilor,
Valentina Veronica Mitran Piticu
Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

București, 27 noiembrie 2020.
Nr. 210.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
privind re aprobarea caracteristicilor principale
și indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții
„Amenajare râu Crișul Repede, județul Bihor”

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 42 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se re aprobă caracteristicile principale și indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Amenajare râu Crișul Repede, județul Bihor”, prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se realizează de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii, din venituri proprii ale Administrației Naționale „Apele Române”, precum și din alte surse legal constituite.

Art. 3. — Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin Administrația Națională „Apele Române” — Administrația Bazinală de Apă Crișuri, răspunde de modul de utilizare a sumelor aprobate.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă poziția 3 din anexa nr. I „Lista obiectivelor de investiții prioritare din infrastructura de mediu și dezvoltare durabilă” și anexa nr. II/3 „Caracteristicile principale și indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții «Amenajare râu Crișul Repede, județul Bihor»” la Hotărârea Guvernului nr. 1.417/2009 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici pentru 9 obiective de investiții prioritare din infrastructura de mediu și dezvoltare durabilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 843 din 7 decembrie 2009, cu modificările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Mircea Fechet

Ministrul lucrărilor publice, dezvoltării
și administrației,

Ion Ștefan

Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

**CARACTERISTICILE PRINCIPALE ȘI INDICATORII TEHNICO-ECONOMICI
ai obiectivului de investiții „Amenajare râu Crișul Repede, județul Bihor”**

Titular: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
Beneficiar: Administrația Națională „Apele Române” — Administrația Bazinală de Apă Crișuri
Amplasament: Lucrările de construcții propuse se dezvoltă în albia minoră a râului Crișul Repede, pe malurile acestuia și parțial în albia majoră, lungimea sectorului de râu amenajat fiind de circa 27 km, în intravilanul și extravilanul municipiului Oradea și în localitățile: Fughiu, Aleșd, Aușeu, Vadu Crișului, Șuncuiuș, Bucea, Bulz. Sectorul de râu amenajat reprezintă aproximativ 20% din lungimea dintre izvoare și ieșirea din Oradea, județul Bihor.

Indicatori tehnico-economici

— Valoarea totală a investiției (inclusiv TVA) (în prețuri valabile la data de 31.12.2019; 1 euro = 4,7793 lei) din care:		mii lei	298.419
— construcții-montaj		mii lei	255.804
— Valoare rest de executat a investiției din care:		mii lei	166.908
— construcții-montaj		mii lei	133.343
— Eșalonarea rest de executat a investiției			
Anul I	<u>INV</u>	<u>mii lei</u>	<u>55.600</u>
	C+M	mii lei	44.500
Anul II	<u>INV</u>	<u>mii lei</u>	<u>55.600</u>
	C+M	mii lei	44.500
Anul III	<u>INV</u>	<u>mii lei</u>	<u>55.708</u>
	C+M	mii lei	44.343
— Capacități totale:			
— lungime râu amenajat		ml	27.155
— consolidare de mal		ml	18.330
— refacere ziduri de sprijin		ml	803
— amenajare pârâu Întunecat		ml	231,60
din care:			
— lucrări suplimentare:			
— amenajare albie		ml	4.212
— consolidare de mal		ml	4.212
— refacere ziduri		ml	141
— Durata rest de executat a investiției		luni	36

Factori de risc

Obiectivul de investiții se va proteja antiseismic potrivit prevederilor Normativului P100-1/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Finanțarea investiției

Finanțarea obiectivului de investiții se realizează de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii, din venituri proprii ale Administrației Naționale „Apele Române”, precum și din alte surse legal constituite.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 857/2016 privind aprobarea schemei de ajutor de stat „Sprijin pentru prima împădurire și crearea de suprafețe împădurite”

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 224.680 din 24.11.2020 întocmit de Direcția generală dezvoltare rurală — Autoritate de management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală, precum și schema de ajutor de stat „Sprijin pentru prima împădurire și crearea de suprafețe împădurite” SA 45892 (2016/XA), modificată și completată prin SA 50855 (2018/XA) și prin SA 59745 (2020/XA),

în baza prevederilor:

— Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020 (PNDR 2014—2020), aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C(2015)3.508 din 26 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului (UE) nr. 702/2014 al Comisiei din 25 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 193 din 1 iulie 2014, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor:

— art. 57 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 9 alin. (5) și (6) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 857/2016 privind aprobarea schemei de ajutor de stat „Sprijin pentru prima împădurire și crearea de suprafețe împădurite”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 568 din 27 iulie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 26, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), pentru beneficiarii selectați în cadrul sesiunilor de depunere a cererilor de sprijin 1, 2 și 3, lucrările de înființare a plantațiilor forestiere se vor realiza într-un termen de maximum 3 ani de la data semnării angajamentului.”

2. Articolul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 31. — Schema se aplică până la data finalizării perioadei de programare 2014—2020, care include și perioada de tranziție aplicabilă pentru PNDR 2014—2020.”

3. Articolul 32 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 32. — Valoarea totală estimată a ajutorului de stat, care va fi acordat în cadrul schemei, angajată pe durata de aplicare a acesteia, este de 227.214.703,33 lei, echivalentul a 46.786.653,35 euro.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Aurel Simion,

secretar de stat

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DEPARTAMENTUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

ORDIN

privind prelungirea carantinei zonale pentru municipiul Alba Iulia și localitățile componente Bărbant, Micești, Oarda și Pâclișa, județul Alba

Luând în considerare situația epidemiologică generată de coronavirusul SARS-CoV-2 pentru municipiul Alba Iulia și localitățile componente Bărbant, Micești, Oarda și Pâclișa, județul Alba, unde se înregistrează o incidență a cazurilor de îmbolnăvire cu SARS-CoV-2 de 7,13 cazuri la 1.000 de locuitori, riscul epidemiologic fiind de o gravitate maximă, în circumstanțe de nerespectare a măsurilor legale în vigoare,

ținând cont de Hotărârea Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Alba nr. 86 din data de 7.12.2020, emisă pe baza Analizei de risc a Direcției de Sănătate Publică a Județului Alba nr. 13.558 din 6.12.2020 și a Avizului Institutului Național de Sănătate Publică nr. INSP/CNSCBT 292 din 6.12.2020,

în temeiul prevederilor art. 3 lit. b), art. 6 lit. b), art. 7 alin. (5) și art. 12 alin. (1) din Legea nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 5 alin. (3) lit. a)—d) și f) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, ale art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 967/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 14 noiembrie 2020, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 3 alin. (4) din Ordinul ministrului sănătății nr. 1.309/2020 privind modalitatea de aplicare a măsurilor de prevenire și limitare a îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2,

șeful Departamentului pentru Situații de Urgență emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Începând cu data de 8.12.2020, ora 00,00, se prelungește carantina zonală pentru o perioadă de 7 zile, instituită prin Ordinul șefului Departamentului pentru Situații de Urgență nr. 4.659.949 din 16.11.2020, pentru municipiul Alba Iulia și localitățile componente Bărbant, Micești, Oarda și Pâclișa, județul Alba.

(2) Perimetrul vizat de măsura prevăzută la alin. (1), denumit în continuare *zonă carantinată*, este delimitat de următoarele coordonate geografice:

— N 46°06'41.0" — E 23°32'22.2" DN 74, ieșire spre localitatea Zlatna, inclusiv localitatea Micești

— N 46°06'22.7" — E 23°36'25.7" strada Al. Ioan Cuza, inclusiv localitatea Bărbant

— N 46°04'16.6" — E 23°35'43.2" strada Mărășești, barieră Drâmbar

— N 46°01'53.5" — E 23°33'04.0" DN1, intersecție cu strada Biruienței, localitatea Oarda

— N 46°02'07.2" — E 23°34'45.4" DJ 107 C, ieșirea din localitatea Oarda

— N 46°02'19.7" — E 23°31'48.6" DJ 107, ieșirea din localitatea Pâclișa.

Art. 2. — Este strict interzisă intrarea/ieșirea în/din zona carantinată prevăzută la art. 1 alin. (2), prin alte zone și căi de acces decât cele deschise circulației publice de pe drumurile naționale, județene, comunale și forestiere.

Art. 3. — Circulația și staționarea în spații publice a persoanelor sunt interzise, cu excepția motivelor bine justificate, prevăzute în prezentul ordin, pe baza declarației pe propria răspundere, legitimației de serviciu sau a adeverinței eliberate de angajator.

Art. 4. — Se instituie următoarele măsuri obligatorii pentru toate persoanele care se află permanent sau tranzitează zona menționată la art. 1 alin. (2):

1. identificarea tuturor persoanelor cu domiciliul, reședința ori adresa declarată în zona menționată la art. 1 alin. (2) și introducerea acestora în bazele de date dedicate;

2. limitarea la maximum a deplasării persoanelor și monitorizarea permanentă a respectării acestei măsuri;

3. în intervalul orar 6,00—22,00, în interiorul zonei menționate la art. 1 alin. (2) se interzice circulația tuturor persoanelor în afara locuinței/gospodăriei, cu următoarele excepții:

a) deplasarea în interes profesional, inclusiv între locuință/gospodărie și locul/locurile de desfășurare a activității profesionale și înapoi;

b) deplasarea pentru asigurarea de bunuri care acoperă necesitățile de bază ale persoanelor și animalelor de companie/domestice, precum și bunuri necesare desfășurării activității profesionale, pentru persoanele cu vârsta de peste 65 de ani în intervalul 10,00—13,00, iar pentru persoanele cu vârsta mai mică de 65 de ani în intervalele orare 6,00—10,00, respectiv 13,00—20,00;

c) deplasarea pentru asistență medicală care nu poate fi amânată și nici realizată de la distanță;

d) deplasările scurte, în apropierea locuinței/gospodăriei, legate de activitatea fizică individuală a persoanelor (cu excluderea oricăror activități sportive de echipă), precum și pentru nevoile animalelor de companie/domestice;

e) deplasarea în scopul donării de sânge la centrele de transfuzie sanguină;

f) deplasarea în scop umanitar sau de voluntariat;

g) deplasarea pentru realizarea de activități agricole;

h) deplasarea producătorilor agricoli pentru comercializarea de produse agroalimentare;

i) îngrijirea sau administrarea unei proprietăți din altă localitate;

j) eliberarea de documente necesare pentru obținerea unor drepturi;

k) participare la programe sau proceduri în centrele de tratament;

l) pentru achiziția, service-ul, efectuarea ITP sau alte operațiuni de întreținere a vehiculelor, activități care nu pot fi efectuate în localitatea de domiciliu;

m) alte motive justificate precum: îngrijirea/însoțirea copiilor/membrilor de familie; îngrijirea unei/unui rude/afin sau persoane aflate în întreținere, asistența persoanelor vârstnice, bolnave sau cu dizabilități ori decesul unui membru de familie, evenimente de stare civilă;

4. în intervalul orar 22,00—6,00, circulația persoanelor în afara locuinței/gospodăriei este permisă numai pentru următoarele motive:

a) deplasarea în interes profesional, inclusiv între locuință/gospodărie și locul/locurile de desfășurare a activității profesionale și înapoi;

b) deplasarea pentru asistență medicală care nu poate fi amânată și nici realizată de la distanță, precum și pentru achiziționarea de medicamente;

c) deplasări în afara localităților ale persoanelor care sunt în tranzit sau efectuează călătorii al căror interval orar se suprapune cu perioada interdicției, cum ar fi cele efectuate cu avionul, trenul, autocare sau alte mijloace de transport de persoane, și care poate fi dovedit prin bilet sau orice altă modalitate de achitare a călătoriei;

d) deplasarea din motive justificate, precum îngrijirea/însoțirea copilului, asistența persoanelor vârstnice, bolnave sau cu dizabilități ori decesul unui membru de familie;

5. în/din zona menționată la art. 1 alin. (2) este permisă intrarea/ieșirea pentru:

a) transportul de marfă, indiferent de natura acestuia, al materiilor prime și resurselor necesare desfășurării activităților economice în zona carantinată, precum și aprovizionarea populației;

b) persoanele care nu locuiesc în zona carantinată, dar care desfășoară activități economice sau în domeniul apărării, ordinii publice, securității naționale, sanitar, veterinar, situațiilor de urgență, administrației publice locale, asistenței și protecției sociale, judiciar, serviciilor de utilitate publică, agriculturii, alimentației publice, comunicațiilor și transporturilor;

c) persoanele care locuiesc în zona carantinată și desfășoară activitatea profesională în afara zonei carantinate;

d) persoanele care realizează activități agricole sau pentru comercializarea de produse agroalimentare, în baza documentelor de proprietate sau a certificatului de producător;

e) deplasarea din alte motive justificate, precum îngrijirea/însoțirea copiilor/membrilor de familie, îngrijirea unei/unui rude/afin sau a unei persoane aflate în întreținere, asistența persoanelor vârstnice, bolnave sau cu dizabilități, decesul unui membru de familie;

f) deplasarea pentru asistență medicală care nu poate fi amânată și nici realizată de la distanță;

g) urgențe medicale;

6. pentru verificarea motivului deplasării în interes profesional, persoanele sunt obligate să prezinte, la cererea

personalului autorităților abilitate, legitimație de serviciu, adeverința eliberată de angajator sau o declarație pe propria răspundere;

7. pentru verificarea motivului deplasării în interes personal, persoanele sunt obligate să prezinte, la cererea personalului autorităților abilitate, declarația pe propria răspundere, completată în prealabil;

8. declarația pe propria răspundere trebuie să cuprindă numele și prenumele, data nașterii, adresa locuinței/gospodăriei/locului activității profesionale, motivul deplasării, data completării și semnătura olografă a declarantului; declarația poate fi prezentată în format letric (suport hârtie) sau pe un dispozitiv electronic;

9. în interiorul zonei carantinate se interzic circulația persoanelor în grupuri pietonale mai mari de 6 persoane care nu aparțin aceleiași familii, precum și formarea unor asemenea grupuri;

10. se permite oficierea slujbelor religioase doar în exteriorul clădirilor, cu excepția celor la care participă doar personalul bisericesc; pentru evenimentele organizate în exterior se va respecta norma de 4 mp/persoană, cu respectarea regulilor de protecție sanitară, stabilite prin ordinul ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne, emis în temeiul art. 45 și al art. 71 alin. (2) din Legea nr. 55/2020, cu modificările și completările ulterioare;

11. se permite oficierea slujbelor de înmormântare, cu participarea a maximum 8 persoane în interior, iar în exterior cu participarea a maximum 20 de persoane;

12. se permite oficierea evenimentelor de stare civilă cu prezența a maximum 10 persoane în interiorul clădirii, iar în exterior cu participarea a maximum 20 de persoane, cu respectarea regulilor de protecție sanitară, stabilite prin ordinul ministrului sănătății și al ministrului afacerilor interne, emis în temeiul art. 45 și al art. 71 alin. (2) din Legea nr. 55/2020, cu modificările și completările ulterioare;

13. controlul măsurilor privind limitarea deplasării persoanelor în/din zona menționată la art. 1 alin. (2) și măsurile de ordine publică vor fi organizate și coordonate de către Inspectoratul de Jandarmi Județean Alba cu sprijinul Inspectoratului de Poliție Județean Alba, al poliției locale, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Unirea” al Județului Alba, efective din cadrul Direcției de Sănătate Publică Județeană Alba, Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Alba, Inspectoratul Teritorial de Muncă Alba, Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Alba, Inspectoratul de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier — Inspectoratul Teritorial nr. 4 sau alți funcționari anume desemnați prin dispoziție a primarului unității administrativ-teritoriale.

Art. 5. — În zona prevăzută la art. 1 alin. (2) se propune instituirea următoarelor măsuri obligatorii pentru persoanele care se află în tranzit:

1. se permite tranzitarea zonei carantinate de către persoanele care nu au domiciliul pe raza acesteia, fiind interzisă staționarea;

2. prin grija administrației publice locale și a inspectoratului de poliție județean se vor stabili căile de circulație care tranzitează zona respectivă și vor fi aduse la cunoștința populației.

Art. 6. — În zona prevăzută la art. 1 alin. (2) se interzic următoarele activități:

1. organizarea de evenimente private (nunți, botezuri, mese festive etc.) în spații închise și deschise;

2. organizarea de evenimente și/sau activități private pentru copii în spații închise, cum ar fi evenimente aniversare, locuri de joacă etc.;

3. activitatea cu publicul a operatorilor economici care desfășoară activități de preparare, comercializare și consum al produselor alimentare și/sau băuturilor alcoolice și nealcoolice, de tipul restaurantelor și cafenelelor, inclusiv al teraselor, în interiorul și exteriorul clădirilor, cu excepția activităților de preparare a hranei și comercializare a produselor alimentare și băuturilor alcoolice și nealcoolice care nu se consumă în spațiile respective;

4. activitatea cu publicul a operatorilor economici licențiați în domeniul jocurilor de noroc;

5. organizarea și desfășurarea adunărilor publice organizate în baza Legii nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, republicată;

6. organizarea cu public în spații închise și deschise, cum ar fi, fără a se limita la acestea, saloane, cămine culturale, restaurante, baruri, cafenele, săli/corturi de evenimente, desfășurarea activităților de tipul spectacolelor și/sau concertelor, activităților culturale, științifice, artistice sau de divertisment;

7. toate activitățile și competițiile sportive, individuale sau colective care se desfășoară în spații închise sau deschise, cu excepția celor profesioniste organizate de federațiile de profil;

8. organizarea piețelor pentru produse nealimentare, a târgurilor, oboarelor, iarmaroacelor și piețelor de vechituri.

Art. 7. — (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin, în zilele de sâmbătă și duminică, centrele comerciale tip mall își vor suspenda temporar activitatea pe perioada instituirii carantinei zonale.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) agenții economici care comercializează produse alimentare, farmacii, curățătorii, magazinele care comercializează hrană pentru animalele de companie, precum și cele care comercializează produse alimentare, băuturi alcoolice și nealcoolice, în sistem livrare la domiciliu (agenții economici din zona de fast-food).

Art. 8. — (1) Se limitează programul de lucru cu publicul al operatorilor economici din domeniul comercializării de bunuri alimentare și nealimentare în intervalul orar 6,00—21,00, cu excepția farmaciilor și a stațiilor de distribuție carburant care pot avea program non-stop.

(2) Se limitează numărul de persoane în incinta magazinelor/supermagazinelor/hipermagazinelor la maximum 30% din capacitate, cu respectarea normelor de distanțare fizică, respectiv protecție sanitară.

(3) În cazul centrelor comerciale/parcurilor comerciale se limitează accesul persoanelor astfel încât să se asigure 8 mp/persoană, cu respectarea normelor de distanțare, respectiv protecție sanitară.

(4) Operatorii economici au obligația de a afișa la loc vizibil, la intrarea în unitate, programul de funcționare, precum și restricțiile stabilite prin prezentul ordin, inclusiv numărul maxim de persoane care pot avea acces simultan în interior.

Art. 9. — Operatorii economici care desfășoară activități de transport persoane și care tranzitează zona carantinată vor putea efectua opriri în stațiile proprii pentru urcarea sau coborârea călătorilor. Operatorii vor lua măsurile necesare pentru limitarea accesului în mijloacele de transport astfel încât să fie respectate măsurile de distanțare fizică.

Art. 10. — Direcția de Sănătate Publică a Județului Alba va evalua și prioritiza oportunitatea de testare a persoanelor și va transmite solicitările de sprijin cu materiale sanitare și personal de specialitate către Institutul Național de Sănătate Publică/Ministerul Sănătății.

Art. 11. — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Unirea” al Județului Alba va asigura transmiterea mesajelor de avertizare prin sistemul RO-ALERT către populația din zona carantinată, cu măsurile ce trebuie respectate pe timpul instituirii carantinei.

Art. 12. — (1) Nerespectarea măsurilor prevăzute de prezentul ordin atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, în conformitate cu prevederile art. 64 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Sunt abilitate să verifice respectarea măsurilor de mai sus categoriile de personal prevăzute de art. 67 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 13. — Alte măsuri pentru prevenirea și combaterea răspândirii SARS-CoV-2, precum și pentru soluționarea unor probleme deosebite pe perioada carantinei vor fi stabilite prin Centrul Județean de Coordonare și Conducere a Intervenției Alba.

Art. 14. — Prezentul ordin se va transmite spre aplicare la Centrul Județean de Coordonare și Conducere a Intervenției Alba, care va asigura informarea președintelui Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Alba și a Direcției de Sănătate Publică Alba, și spre informare la Institutul Național de Sănătate Publică, Ministerul Sănătății — Direcția generală de asistență medicală, medicină de urgență și programe de sănătate publică, Inspectoratul General al Poliției Române și Inspectoratul General al Jandarmeriei Române.

Art. 15. — Prevederile prezentului ordin au aplicabilitate din data de 8.12.2020, ora 00,00, pentru o perioadă de 7 zile, măsurile stabilite în aplicarea acestui ordin urmând a fi raportate până în data de 8.12.2020, ora 15,00, la Centrul Național de Coordonare și Conducere a Intervenției.

Art. 16. — Prezentul ordin se transmite pentru publicare pe site-urile oficiale ale Ministerului Afacerilor Interne, Departamentului pentru Situații de Urgență și Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

Art. 17. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Șeful Departamentului pentru Situații de Urgență,

Raed Arafat,
secretar de stat

București, 7 decembrie 2020.

Nr. 4.660.296.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 56

din 28 septembrie 2020

Dosar nr. 1.434/1/2020

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici Marian Budă	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Curelea Sorinela Alina Macavei Valentin Mitea Lavinia Dascălu Mihaela Paraschiv Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Eugenia Voicheci	— judecător la Secția a II-a civilă
Nicolae Gabriel Ionaș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Grecu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Marius Ionel Ionescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.434/1/2020, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 37 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile formulate de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 971/87/2018.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; intimata-pârâtă Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. — Sucursala Regională de Căi Ferate Craiova a depus în termen legal, prin consilier juridic, un punct de vedere asupra chestiunii de drept. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești relevante ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de judecători, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

6. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 11 noiembrie 2019, în Dosarul nr. 971/87/2018, aflat pe rolul acestei instanțe, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *interpretarea sintagmei „la cererea părții interesate” din art. 142 alin. (2) din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (în continuare, *Legea nr. 62/2011*), *respectiv dacă se referă numai la părțile semnatare ale contractului colectiv de muncă sau dacă oricare salariat poate cere constatarea nulității în nume personal*.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 17 iunie 2020 cu nr. 1.434/1/2020, termenul de judecată fiind stabilit la 28 septembrie 2020.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

9. *Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare*

Art. 142. — „(1) Clauzele cuprinse în contractele colective de muncă care sunt negociate cu încălcarea prevederilor art. 132 sunt lovite de nulitate.

(2) Nulitatea clauzelor contractuale se constată de către instanțele judecătorești competente, la cererea părții interesate, fie pe cale de acțiune, fie pe cale de excepție. (...)”

III. Expunerea succintă a procesului

10. Prin cererea înregistrată la 4 iunie 2018 pe rolul Tribunalului Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 971/87/2018, reclamantii, 15 salariați ai Companiei Naționale

de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. — Sucursala Regională de Căi Ferate Craiova au chemat în judecată compania națională și sucursala menționată, solicitând constatarea nulității absolute a prevederilor art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă pentru perioada 2017—2018, înregistrat la Inspectoratul Teritorial de Muncă București cu nr. 146 din 24 aprilie 2017, obligarea părților să le plătească drepturile bănești convenite pentru munca suplimentară prestată peste programul normal de 8 ore pe zi în perioada 1 iunie 2015—20 decembrie 2015, anume un spor de 75% din salariul de bază pentru orele suplimentare efectuate în timpul săptămânii, conform art. 122 și art. 123 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*), și un spor de 100% din salariul de bază pentru orele suplimentare efectuate în perioada repausului săptămânal sau a sărbătorilor legale, conform art. 142 din Codul muncii, obligarea părților la plata drepturilor bănești convenite pentru munca suplimentară prestată peste programul normal de 8 ore pe zi în perioada 21 decembrie 2015—1 iunie 2018, anume un spor de 95% din salariul de bază pentru orele suplimentare efectuate în timpul săptămânii, conform pct. VIII din anexa nr. 5 la contractele colective de muncă încheiate la nivelul unității pentru anii 2015—2017 și 2017—2018, și un spor de 100% din salariul de bază pentru orele suplimentare efectuate în perioada repausului săptămânal sau a sărbătorilor legale, conform art. 142 din Codul muncii.

11. Prin Sentința civilă nr. 530 din 26 septembrie 2018, Tribunalul Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal a luat act, în temeiul dispozițiilor art. 406 din Codul de procedură civilă, de cererea de renunțare la judecată formulată de 4 dintre reclamanți și a respins ca nefondată cererea celorlalți.

12. În considerente a reținut că reclamanții sunt salariați ai companiei naționale pârâte, lucrând în cadrul Sucursalei Regionale de Căi Ferate Craiova, contractul colectiv de muncă încheiat la nivelul Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. pe anii 2017—2018 fiind semnat de Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., Federația Națională „Drum de Fier”, Federația Națională Feroviară „Mișcare-Comercial” și Alianța Federațiilor Tehnice Feroviare.

13. A evocat clauza cuprinsă în art. 29 din contract și a subliniat că în perioada în care activitatea de mișcare este suspendată salariații nu prestează efectiv sarcinile de serviciu care le revin, ci au doar obligația de a fi prezenți la serviciu, astfel că sunt salariați cu 70% din salariul de bază aferent timpului de muncă respectiv. Practic, în această perioadă, deși nu se prestează efectiv muncă, salariaților le sunt aplicabile dispozițiile art. 111 din Codul muncii, potrivit cărora timpul de muncă reprezintă orice perioadă în care salariatul prestează muncă, se află la dispoziția angajatorului și îndeplinește sarcinile și atribuțiile sale conform contractului individual de muncă.

14. În plus, prima instanță a subliniat negocierea de către patronat și sindicatele reprezentative din unitate a clauzei din contractul colectiv de muncă, fiind respectate dispozițiile art. 37 din Codul muncii, potrivit cărora „drepturile și obligațiile privind relațiile de muncă dintre angajator și salariat se stabilesc potrivit legii, prin negociere, în cadrul contractelor colective de muncă și al contractelor individuale de muncă”, în conformitate cu dispozițiile art. 132 alin. (1) din Legea nr. 62/2011, „clauzele contractelor colective de muncă pot stabili drepturi și obligații numai în limitele și în condițiile prevăzute de lege”.

15. Sub acest aspect, instanța de fond a apreciat că prevederea din art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă este în concordanță cu dispozițiile art. 111 din Codul muncii și ale art. 132 din Legea nr. 62/2011.

16. Instanța de fond a înlăturat susținerile reclamanților referitoare la faptul că Tribunalul Iași — Secția I civilă a constatat nulitatea absolută a clauzei din art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă la nivel de unitate pe anii 2015—2017, prin Sentința civilă nr. 1.825 din 16 octombrie 2017, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 380 din 31 mai 2018 pronunțată de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale. S-a avut în vedere faptul că acel contract și-a încetat aplicabilitatea, în prezent fiind încheiat un nou contract colectiv de muncă pe anii 2017—2018.

17. În ceea ce privește cel de-al doilea capăt de cerere, instanța de fond a avut în vedere reglementarea din art. 45 alin. (7) din contractul colectiv de muncă, potrivit căreia „orele în care salariatul prestează muncă peste durata normală a programului de lucru sunt ore suplimentare”, apreciind că dispozițiile art. 120 și art. 123 din Codul muncii nu au fost încălcate de pârâte, deoarece clauza contractului colectiv de muncă cu privire la spor este conformă legii. Clauza contestată de reclamanți nu contravine dispozițiilor art. 122, art. 123 și art. 142 din Codul muncii, întrucât aceștia, în perioadele de suspendare a activității de mișcare, nu prestează efectiv muncă în favoarea angajatorului, ci se află la dispoziția acestuia fără a îndeplini nicio sarcină de serviciu, așteptând doar reluarea activității de mișcare.

18. Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamanții, care au solicitat admiterea acțiunii. În motivare, au susținut că în mod greșit instanța de fond a respins primul capăt de cerere referitor la constatarea nulității absolute a prevederilor art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă, atâta vreme cât nu au fost respectate prevederile cu caracter general din art. 132 alin. (1) din Legea nr. 62/2011, care stabilesc marja de negociere a contractelor colective de muncă, ce trebuie să se încadreze „în limitele și condițiile prevăzute de lege”. Potrivit dispozițiilor art. 142 din Legea nr. 62/2011, clauzele contractului colectiv de muncă negociate (în favoarea sau defavoarea salariaților) cu încălcarea art. 132 sunt lovite de nulitate absolută. Reglementările din această lege se coroborează cu dispozițiile art. 268 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, conform cărora, în cazul în care se solicită constatarea nulității unor clauze ale contractului colectiv de muncă, cererile în vederea soluționării conflictului de muncă pot fi formulate pe durata existenței contractului.

19. În acest sens, prin Decizia nr. 17 din 13 iunie 2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 993 din 9 decembrie 2016 (*Decizia nr. 17 din 13 iunie 2016*), s-a stabilit că: „(...) În interpretarea prevederilor art. 138 alin. (3)—(5) și art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011, nulitatea unei clauze a contractului colectiv de muncă negociate cu nerespectarea art. 138 alin. (1)—(3) din Legea nr. 62/2011 poate fi cerută de către părțile interesate, fie pe cale de acțiune, fie pe cale de excepție, respectiv poate fi invocată de către instanță, din oficiu, pe durata existenței contractului colectiv de muncă.”

20. Întrucât la 31 mai 2018 Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a constatat în mod definitiv nulitatea dispozițiilor art. 29 din contractul colectiv de muncă, consideră că angajatorul avea obligația, în conformitate cu prevederile art. 142 alin. (4) din Legea nr. 62/2011, ca până la renegocierea clauzei a cărei nulitate a fost constatată să o înlocuiască cu prevederile mai favorabile cuprinse în lege. Deși angajatorul avea cunoștință de Sentința civilă nr. 1.825 din 16 octombrie 2017 pronunțată de Tribunalul Iași — Secția I civilă, executorie de drept de la data pronunțării, și avea posibilitatea să renegocieze sau să elimine din contractul colectiv de muncă încheiat pentru perioada ulterioară, 2017—2018, a înțeles să susțină în continuare aplicarea aceluiași dispoziții ale art. 29 din contractul colectiv de muncă, cu caracter nelegal.

21. În opinia apelanților-reclamanți, eroarea esențială a instanței de fond este aceea de a considera că dispozițiile art. 29 din contractul colectiv de muncă respectă întocmai prevederile art. 111 din Codul muncii referitoare la definiția timpului de muncă. Raționamentul instanței de fond este acela că orele de suspendare a activității de mișcare, deși sunt ore în care salariații nu prestează efectiv sarcinile de serviciu, singura obligație fiind aceea de a fi prezenți la serviciu, reprezintă o componentă a timpului de muncă. Se omite conținutul imperativ al art. 112 alin. (1) din Codul muncii, în conformitate cu care „pentru salariații angajați cu normă întreagă durata normală a timpului de muncă este de 8 ore pe zi și de 40 de ore pe săptămână”. În condițiile în care activitatea apelanților-reclamanți se desfășoară într-un program special de 12—24, 12—48 de ore, instanța de fond a ignorat graficele de lucru și nu a constatat că aceste ore de suspendare a activității de mișcare excedează norma de muncă și trebuie privite ca ore suplimentare și plătite ca atare, conform dispozițiilor art. 112, art. 115 și art. 120 din Codul muncii. Or, nelegalitatea prevederilor art. 29 din contractul colectiv de muncă rezidă tocmai în faptul că angajatorul tratează orele de suspendare a activității de mișcare în afara dispozițiilor legale, plătiind salariaților care efectuează ore „peste norma lunară” un spor de 70% din salariul de bază. Aplicarea dispozițiilor art. 29 din contractul colectiv de muncă conduce la o situație de fapt în care nu se respectă legislația în vigoare, în sensul că prestarea unor ore de muncă în perioada de suspendare a activității de mișcare, care nu sunt luate în calcul nici în norma de lucru, nici ca ore suplimentare în afara normei de lucru, duce la nerespectarea timpului de repaus, la depășirea limitei legale maxime în care se poate efectua muncă suplimentară.

22. În concluzie, consideră că prevederile art. 29 din contractul colectiv de muncă stabilesc drepturi și obligații în afara limitelor legale, încălcând în mod flagrant dispozițiile art. 132 din Codul muncii, ceea ce atrage sancțiunea nulității absolute prevăzută de art. 142 din Legea nr. 62/2011.

23. În ceea ce privește celelalte capete de cerere, apelanții-reclamanți au susținut că instanța de fond trebuia să facă aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 111 din Codul muncii, precum și a Directivei 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, în întregul rezultat din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (Hotărârea din 1 decembrie 2005 în Cauza *Dellas și alții*, Ordonanța din 4 martie 2011 dată în Cauza C-14/04 *Nicușor Grigore împotriva Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva — Direcția Silvică București*).

24. Astfel, trebuia să se observe că în noțiunea de timp de lucru în sensul Directivei se include și perioada de timp reglementată de art. 265 din Regulamentul pentru circulația trenurilor și manevra vehiculelor feroviare — nr. 005, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1.816/2005, cu modificările și completările ulterioare, anume suspendarea temporară a activității de mișcare pe unele secții de circulație. Conform ordinului, suspendarea temporară a activității de mișcare pe unele secții de circulație impune prezența fizică a salariatului la locul de muncă, îndeplinirea unor sarcini de serviciu (supravegherea construcțiilor și instalațiilor din zona postului, răspunsul la apelurile telefonice) și obligația de a se afla la dispoziția angajatorului. Pentru această muncă suplimentară se impune remunerarea conform Codului muncii (spor de 75%, respectiv 100% din salariul de bază), respectiv prevederilor contractuale (spor de 95% din salariul de bază).

25. Prin întâmpinarea formulată de intimata-pârâtă Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., prin Sucursala Regională de Căi Ferate Craiova, s-a solicitat

respingerea apelului ca nefondat, reluându-se susținerile făcute în fața instanței de fond.

26. La termenul de judecată din 25 septembrie 2019, instanța, din oficiu, a pus în discuție necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile asupra problemei de drept vizând interpretarea sintagmei „la cererea părții interesate” utilizate de legiuitor în art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011, atunci când reglementează nulitatea clauzelor contractului colectiv de muncă, lămurirea problemei de drept fiind necesară în contextul în care în cauza de față s-a formulat un astfel de petit, iar litigiile similare au fost soluționate diferit la nivelul Curții de Apel București și al instanțelor judecătorești din țară.

27. Prin Încheierea din 11 noiembrie 2019, sesizarea a fost considerată admisibilă și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură, s-a dispus suspendarea judecării.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

28. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

29. Astfel, problema de drept vizează modul de interpretare a dispozițiilor art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011 din perspectiva persoanelor care pot cere constatarea nulității unui contract colectiv de muncă. În contextul existenței mai multor conflicte individuale de muncă purtate între salariați și angajatorul companie națională, conflicte în care se pretinde constatarea nulității absolute a clauzei cuprinse în art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă la nivelul Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. 2017—2018, se impune găsirea unui răspuns la întrebarea dacă în sfera „părții interesate” care poate cere constatarea nulității clauzei respective se include fiecare salariat din unitatea respectivă sau un astfel de înțeles poate fi atribuit numai părților care au semnat contractul și care au calitatea de parteneri sociali în cadrul dialogului social din unitate (patronat și sindicate).

30. O astfel de problemă de drept este nouă, în sensul că jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a oferit o soluție punctuală prin decizie de speță și nici o soluție de principiu, nefiind identificată nicio hotărâre prealabilă asupra modului de interpretare a sintagmei „la cererea părții interesate” din cuprinsul art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011. De asemenea, problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, după cum rezultă din evidențele publice ale instanței supreme cu privire la acest mecanism de unificare a practicii judiciare.

31. Problema de drept în discuție a fost soluționată diferit de instanțele de judecată.

32. Astfel, într-o opinie exprimată în Sentința civilă nr. 1.825 din 16 octombrie 2017 pronunțată de Tribunalul Iași — Secția I civilă, în Dosarul nr. 6.360/99/2016, s-a constatat nulitatea absolută a clauzei din art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă la nivelul Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. 2015—2017 (având conținut identic în contractul colectiv de muncă pe anul 2017—2018), iar soluția pe acest capăt de cerere a rămas definitivă prin Decizia civilă nr. 380 din 31 mai 2018 pronunțată de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale.

33. Această cerere de chemare în judecată a fost formulată de reclamantul Sindicatul „Trafic 2009”, în numele mai multor salariați care sunt membri ai sindicatului, împotriva pârâtului angajator Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. Aspectele referitoare la calitatea procesuală activă în cererea de constatare a nulității clauzei nu au fost analizate de instanță, însă litigiul a fost considerat conflict individual de muncă și soluționat ca atare.

34. În a doua opinie, exprimată prin Sentința civilă nr. 1.151 din 1 octombrie 2018 pronunțată de Tribunalul Suceava — Secția I civilă, în Dosarul nr. 941/86/2018, a fost analizat din oficiu cadrul procesual în care se poate judeca acțiunea în constatarea nulității clauzei art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă la nivelul Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. 2017—2018, în condițiile în care cererea de chemare în judecată a fost formulată colectiv de mai mulți salariați, în calitate de reclamanți, împotriva angajatorului pârât Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. Instanța de fond a făcut aplicarea dispozițiilor art. 22 alin. (3) coroborat cu art. 78 alin. (2) din Codul de procedură civilă și a introdus forțat în proces organizațiile sindicale care au semnat contractul colectiv de muncă (Federația Națională „Drum de Fier”, Federația Națională Feroviară „Mișcare-Comercial”, Alianța Federațiilor Tehnice Feroviare), apreciind că organizațiile sindicale trebuie să participe în proces, căci în calitate de partener al dialogului social au negociat clauzele contractului colectiv de muncă. Prin această sentință s-a constatat nulitatea clauzei art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă pe anul 2017—2018, fiind admisă cererea salariaților reclamanți în contradictoriu cu pârâta Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. și organizațiile sindicale reprezentative. Soluția, în aceste limite, a rămas definitivă prin Decizia civilă nr. 461 din data de 24 aprilie 2019 pronunțată de Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă.

35. În a treia opinie, exprimată prin Decizia civilă nr. 1.783 din 26 martie 2019 pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 975/87/2018, s-a constatat nulitatea absolută a clauzei art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă la nivelul Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. 2017—2018, în litigiul de muncă în care părți au fost mai mulți salariați, în calitate de reclamanți, și angajatorul companie națională, în calitate de pârât.

36. În a patra opinie, exprimată prin Decizia civilă nr. 3.540 din 12 iulie 2019, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 968/87/2018, a fost respins definitiv ca fiind neîntemeiat capătul de cerere având ca obiect constatarea nulității absolute a clauzei art. 29 alin. (2) teza întâi din contractul colectiv de muncă la nivelul Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. 2017—2018, în litigiul de muncă în care părți au fost mai mulți salariați, în calitate de reclamanți, și angajatorul companie națională, în calitate de pârât. S-a arătat în considerentele deciziei de apel că, pentru a se constata nesocotirea unor dispoziții legale imperative cu ocazia încheierii unui contract colectiv de muncă, cadrul procesual trebuie să cuprindă toți partenerii sociali (stabiliți conform art. 134 din Legea nr. 62/2011) pentru ca efectele să se producă *erga omnes*. În situația în care partenerii sociali care au încheiat un contract colectiv de muncă nu sunt atrași în litigiul în care se solicită constatarea nulității unei clauze convenționale în conformitate cu art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011, nu se poate constata nulitatea, dar clauza va fi lipsită de efecte juridice cu caracter relativ.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

37. În opinia apelanților-reclamanți, exprimată prin notele scrise depuse la 23 octombrie 2019, sesizarea nu este necesară și utilă în condițiile în care problema de drept referitoare la sintagma „la cererea părții interesate” din art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011 nu reprezintă o veritabilă chestiune de drept, nu există necesitatea reală a unificării jurisprudenței, în sensul constatării nulității unei dispoziții contractuale și nu au fost indicate în mod concret neclaritățile care împiedică aplicarea acestor dispoziții legale.

38. Apelanții-reclamanți consideră că nu există modalități diferite de interpretare a legii, deoarece instanțele de fond și de apel au aplicat unitar prevederile art. 55 din Codul de procedură civilă, care definesc noțiunea de părți în procesul civil, fie persoane fizice (salariați care sunt membri de sindicat), fie persoane juridice (sindicate) care au un litigiu cu privire la un drept subiectiv civil. Norma în discuție este completă, fiind acoperite toate situațiile de fapt, astfel că nulitatea absolută prevăzută de art. 1.247 din Codul civil, ce poate fi invocată de orice persoană interesată, după criteriul naturii de ordin general a interesului ocrotit prin norma juridică, ce a fost încălcat, este aplicabilă. În cazul de față, contractul colectiv de muncă produce efecte față de salariații Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., membri ai tuturor organizațiilor sindicale. Interesul ocrotit printr-o dispoziție a unui contract colectiv de muncă este de ordin general, fiind opozabil și aplicabil tuturor părților semnatare sau salariaților reprezentați de organizațiile sindicale. Această nulitate absolută a actului civil poate fi invocată de orice persoană interesată, inclusiv instanța de judecată, iar regulile aplicabile în legislația civilă sunt aplicabile și în dreptul comun al muncii, prin efectul dispozițiilor art. 278 alin. (1) din Codul muncii.

39. Instanțele de apel s-au pronunțat în mod unitar cu privire la constatarea nulității dispozițiilor art. 29 din contractele colective de muncă încheiate la nivelul unității pentru anii 2015—2017 și pentru anul 2017—2018. În acest sens au fost indicate: Decizia civilă nr. 380 din 31 mai 2018 pronunțată de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale, Decizia civilă nr. 461 din 24 aprilie 2019 pronunțată de Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă, precum și jurisprudența în materie a Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale (deciziile civile nr. 1.783 din 26 martie 2019, nr. 3.294 din 18 iunie 2019 și nr. 3.540 din 12 iulie 2019).

40. Sub aspectul condițiilor de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura prevăzută de art. 519 din Codul de procedură civilă, apelanții-reclamanți consideră că nu este îndeplinită condiția ca problema de drept a cărei lămurire se cere să fie determinantă pentru soluționarea cauzei pe fond și nici condiția ca această chestiune de drept să fie nouă.

41. În opinia intimă-pârâtei Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., reprezentată de Sucursala Regională de Căi Ferate Craiova, exprimată prin punctul de vedere din 23 octombrie 2019, sesizarea este admisibilă potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă. S-a apreciat că această chestiune de drept este nouă, în sensul că asupra sa Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

42. După comunicarea raportului, în condițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, intimata-pârâtă Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. — Sucursala Regională de Căi Ferate Craiova a depus în termen legal, prin consilier juridic, un punct de vedere asupra chestiunii de drept, prin care a solicitat admiterea sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, invocând argumentele expuse de titularul sesizării.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea

43. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 971/87/2018 apreciază că acțiunea în nulitatea clauzelor contractului colectiv de muncă este rezervată numai partenerilor sociali care au participat la negocierea și încheierea contractului colectiv de muncă, aceștia îndeplinind condiția de „parte interesată” în sensul art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011, fără ca salariații, în mod individual, să poată demara un conflict individual de muncă cu un astfel de obiect.

44. Argumente în acest sens sunt, pe de o parte, faptul că art. 142 este plasat în Legea nr. 62/2011 în capitolul V (Încheierea contractelor colective de muncă) din titlul VII „Negocierile colective de muncă”. Or, la art. 134 din același titlu, inclus în capitolul III (*Părțile și reprezentarea acestora la negocierea colectivă*), se prevede că părțile contractului colectiv de muncă sunt angajatorul sau organizațiile patronale și angajații, prin organizațiile sindicale legal constituite și reprezentative. Prin urmare, numai organizațiile sindicale au calitatea de partener social care poate conveni cu patronatul drepturi și obligații în numele salariaților. În condițiile în care contractul colectiv de muncă încheiat cu respectarea dispozițiilor legale constituie legea părților, iar clauzele contractului colectiv de muncă produc efecte pentru toți salariații din unitate, prin Legea nr. 62/2011 s-a prevăzut că sindicatul poate participa la negocierea colectivă numai dacă îndeplinește condiția de reprezentativitate.

45. Pe de altă parte, titularul sesizării a notat că nulitatea clauzelor cuprinse în contractul colectiv de muncă este reglementată în art. 142 din Legea nr. 62/2011 ca sancțiune pentru cazul negocierii unui contract colectiv de muncă cu încălcarea prevederilor art. 132 din aceeași lege. Așadar, nulitatea se raportează la ipoteza în care prin contractul colectiv de muncă se stabilesc pentru ambele părți drepturi și obligații cu nesocotirea limitelor și condițiilor prevăzute de lege, precum și la ipoteza în care nu se respectă caracterul minimal al drepturilor salariaților prevăzut prin lege sau nivelul minim al drepturilor salariaților stabilit prin contractul colectiv de muncă încheiat la nivel superior.

46. În cazul în care instanța de judecată declară nulitatea clauzei contractului colectiv de muncă, remediul prevăzut de legiuitor în art. 142 alin. (3) din Legea nr. 62/2011 este posibilitatea ca „părțile” să convină renegocierea clauzei respective. Or, dacă părțile care renegociază clauza din contractul colectiv de muncă sunt, în mod evident, părțile care au negociat inițial contractul colectiv de muncă, se impune concluzia că „partea interesată” care poate cere instanței de judecată constatarea nulității este fie patronatul, fie organizația sindicală reprezentativă.

47. Salariații nu pot pretinde, în cadrul unor conflicte individuale de muncă, să se constate nulitatea unor clauze ale contractelor colective de muncă pe temeiul art. 142 din Legea nr. 62/2011 pentru că sancțiunea nulității nu poate avea efect relativ numai între părțile litigiului (salariații în nume personal și angajatorul său), iar pentru ceilalți salariați clauza să continue să producă efecte juridice. Respingerea cererii pentru lipsa calității procesuale active nu poate fi considerată ca aducând atingere dreptului salariatului de acces la justiție în sensul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

48. În acest sens, este de amintit decizia de inadmisibilitate din 3 decembrie 2013 din Cauza *Marinel Costuț împotriva României* prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat neîncălcarea de către statul român a prevederilor art. 6 din Convenție, în ce privește dreptul de acces la o instanță în cazul respingerii, pentru lipsa calității procesuale active, a unui acțiuni formulate de un angajat, prin care se contestau în mod direct în instanță prevederile unui contract colectiv de muncă. În considerentele acestei decizii s-a reiterat faptul că dreptul la o instanță nu este unul absolut, ci presupune limitări permise în mod implicit, inclusiv privind admisibilitatea unei căi de atac, care necesită, prin însăși natura sa, o reglementare din partea statului, care are în această privință o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări nu restrâng accesul deschis unui justițiabil într-o asemenea manieră încât să fie afectată esența dreptului de acces la un tribunal. Ele trebuie să urmărească un scop legitim și să existe proporționalitate între scopul urmărit și

mijloacele utilizate. Curtea a constatat că ingerința era conformă cu prevederile Legii nr. 130/1996 privind contractul colectiv de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 130/1996*), și ale Codului civil, astfel cum erau interpretate de instanțele judecătorești naționale, care permiteau doar părților semnatare să conteste clauzele contractelor colective de muncă. În ceea ce privește scopul acestei limitări, Curtea a reiterat faptul că dreptul la negocieri colective cu angajatorul este unul dintre elementele esențiale ale dreptului unui angajat de a constitui și de a se afilia la sindicate, pentru apărarea intereselor sale, astfel cum este prevăzut în art. 11 din Convenție. Pentru sindicate, negocierea colectivă și încheierea de contracte colective sunt mijloace esențiale pentru a promova și proteja interesele membrilor lor (*Cauza Demir și Baykara împotriva Turciei* [MC], nr. 34.503/97, paragrafele 154 și 157).

49. În acest context, Curtea a considerat că, în cazul în care acordurile colective între partenerii sociali ar putea fi contestate în instanțele de judecată de către angajați, în mod individual, și, prin urmare, să devină astfel inaplicabile, unul dintre elementele inerente ale dreptului de a se angaja în activități sindicale, garantat prin art. 11 din Convenție, ar putea fi mult restrâns sau golit de conținutul său. În cele din urmă, în ceea ce privește proporționalitatea restrângerii dreptului de acces la o instanță, Curtea a reținut că reclamantul nu era lipsit de orice posibilitate de a-și apăra pe cale judiciară drepturile sale patrimoniale. În această privință, Curtea a observat că, în temeiul art. 281 și următoarele din Codul muncii, reclamantul avea posibilitatea de a introduce o acțiune împotriva angajatorului său, prin care să conteste clauzele contractului individual de muncă, ce ar fi fost, în opinia sa, contrare contractului colectiv de muncă la nivel național. Cu toate acestea, reclamantul a ales să conteste în mod direct contractul colectiv, expunându-se riscului ca acțiunea sa să fie respinsă, fără examinarea fondului.

50. Opinia instanței de apel este susținută, cu titlu de jurisprudență, de Decizia civilă nr. 315 din 2 februarie 2015 pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

VII. **Jurisprudența instanțelor naționale în materie**

51. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat hotărâri judecătorești definitive, precum și opinii teoretice ale magistraților asupra chestiunii de drept supuse dezlegării, din care a rezultat o interpretare cvasiunanimă a textului de lege în discuție, în sensul că orice persoană interesată poate solicita constatarea nulității absolute a clauzelor contractului colectiv de muncă.

52. Astfel, s-a argumentat că, fiind vorba despre o nulitate absolută, ea poate fi invocată de orice persoană interesată, iar prin persoană interesată se înțelege orice persoană care are un interes legitim, și nu doar părțile semnatare ale contractului. Interesul legitim se verifică în fiecare caz în parte. Prin urmare, pe lângă angajator, pe de-o parte, și sindicat sau reprezentanții salariaților desemnați pentru negocierea și semnarea contractului colectiv de muncă, pe de altă parte, orice salariat ale cărui drepturi individuale sunt afectate, precum și instanța din oficiu [în acest sens fiind și Decizia nr. 17 din 13 iunie 2016, în considerentele căreia, la paragraful 55 alin. (2), se statuează că „O interpretare contrară care ar pune acțiunea în nulitate doar la dispoziția partenerilor de dialog social ar crea posibilitatea ca o clauză vădit nelegală să își producă efecte juridice între părțile contractante (chiar cu concursul forței coercitive a autorității judiciare, în cazul în care creditorul obligației invocă răspunderea contractuală pentru neexecutare), acestea nefiind interesate a o desființa în perioada în care aceasta își produce efectele.”] pot invoca nulitatea clauzelor contractului colectiv de muncă.

53. Așadar, în măsura în care drepturile salariatului din contractul individual de muncă, ce decurg din contractul colectiv

de muncă la nivel de angajator și chiar din cel de la nivel superior, sunt inferioare celor stabilite de legiuitor, acesta are la îndemână atât acțiunea izvorâtă din contractul individual de muncă, cât și acțiunea prevăzută de art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011, fiind persoană interesată pentru a invoca nulitatea clauzelor contractului colectiv de muncă ce consacră drepturi inferioare celor stabilite prin lege.

54. Aspectele privind cadrul procesual, interesul legitim concret al salariatului, respectiv dacă dreptul ocrotit este de ordine publică sau privat, cu consecința calificării nulității incidente (absolute sau relative), sunt chestiuni pe care judecătorul cauzei trebuie să le lămurească.

55. În sensul acestei opinii s-au depus sentințele civile nr. 1.010 din 31 august 2018 și nr. 924 din 12 iulie 2018 pronunțate de Tribunalul Neamț — Secția I civilă și de contencios administrativ, deciziile nr. 196/CM din 8 iunie 2018, nr. 37/CM din 30 ianuarie 2019, nr. 41/CM din 5 februarie 2019 și nr. 413/CM din 17 decembrie 2018 pronunțate de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, deciziile civile nr. 616/A din 7 iunie 2017, nr. 543/A din 25 mai 2017, nr. 887/A din 18 iunie 2019 și nr. 585/A din 30 mai 2017 pronunțate de Curtea de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale, Sentința civilă nr. 612/F din 19 decembrie 2016 pronunțată de Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția I civilă, definitivă prin Decizia civilă nr. 616/A din 7 iunie 2017 pronunțată de Curtea de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale, sentințele nr. 945 din 28 noiembrie 2019, nr. 967 din 3 decembrie 2019 și nr. 986 din 6 decembrie 2019, pronunțate de Tribunalul Gorj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, aflate în apel pe rolul Curții de Apel Craiova, Decizia nr. 1.048 din 10 iunie 2020 pronunțată de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă, definitivă, Sentința civilă nr. 529 din 3 aprilie 2019 pronunțată de Tribunalul Iași — Secția I civilă, definitivă prin Decizia nr. 502 din 19 septembrie 2019, pronunțată de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, Sentința civilă nr. 2.987 din 12 octombrie 2018 pronunțată de Tribunalul Prahova — Secția I civilă, definitivă prin neapelare, Sentința civilă nr. 307 din 4 iunie 2020 pronunțată de Tribunalul Buzău — Secția I civilă, Sentința nr. 839 din 13 noiembrie 2019 pronunțată de Tribunalul Botoșani — Secția I civilă.

56. Opinia contrară, potrivit căreia dispozițiile art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011 trebuie interpretate în sensul că au în vedere numai părțile semnate ale contractului colectiv de muncă, salariații în nume personal fiind lipsiți de calitatea procesuală activă într-o astfel de acțiune, întrucât sancțiunea nulității nu poate avea efect relativ numai între părțile litigiului, iar pentru ceilalți salariați clauza să continue să producă efecte, a fost exprimată doar de o parte a judecătorilor Tribunalului București — Secția a VII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, de judecătorii secțiilor civile ale tribunalelor Giurgiu, Ilfov și Ialomița și de judecătorii Secției civile a Curții de Apel Brașov.

57. În acest sens s-au depus deciziile civile nr. 5.117 din 12 noiembrie 2019 și nr. 1.453 din 28 martie 2018 pronunțate de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale; sentințele civile nr. 4.851 din 17 septembrie 2019, nr. 5.306 din 4 octombrie 2019, nr. 6.357 din 13 noiembrie 2019, nr. 4.850 din 17 septembrie 2019, pronunțate de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale; Sentința civilă nr. 877 din 30 septembrie 2014, pronunțată de Tribunalul Călărași — Secția civilă, modificată prin Decizia nr. 315 din 2 februarie 2015 a Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

58. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară

în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

59. Din verificările efectuate rezultă că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011.

60. La data pronunțării prezentei decizii, pe rolul Curții Constituționale se află 5 dosare în faza de raport, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții legale.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

61. Prin raportul întocmit, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au constatat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, lipsind legătura de dependență a chestiunii de drept a cărei lămurire se cere de soluționarea pe fond a cauzei, precum și condiția dificultății și cea a noutății.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

62. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

63. Analiza condițiilor de admisibilitate instituite de legiuitor în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă conduce la concluzia că acestea nu sunt întrunite.

64. În doctrină, dar și în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, condițiile de admisibilitate au fost identificate după cum urmează:

a) existența unei cauze în curs de judecată, în ultimă instanță;

b) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

c) o chestiune de drept cu caracter de noutate;

d) Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra respectivei chestiuni de drept, iar aceasta nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

e) ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată.

65. În examinarea primelor două condiții de admisibilitate se constată că instanța de trimitere (curtea de apel), investită cu soluționarea unui apel împotriva unei sentințe pronunțate într-un conflict de muncă, va pronunța o hotărâre definitivă, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4, cu aplicarea art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă; prin urmare, aceste cerințe de admisibilitate sunt întrunite.

66. Este îndeplinită și condiția de admisibilitate care impune ca, asupra chestiunii de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat. Deși textul art. 519 din Codul de procedură civilă nu prevede în mod expres, spre deosebire de legislația procesual penală internă, modalitatea în care Înalta Curte de Casație și Justiție să fi statuat asupra chestiunii de drept ce formează obiect al sesizării, cerința legală este îndeplinită, întrucât problema de drept semnalată nu a fost soluționată printr-o hotărâre prealabilă sau recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. Este util de notat și că secțiile instanței supreme nu au competență în materia legislației muncii, așa încât nu pot fi identificate decizii de speță.

67. În ceea ce privește condiția de admisibilitate care impune ca soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere, se constată că aceasta nu este îndeplinită.

68. În primă instanță, cererea reclamantilor salariați de constatare a nulității unei clauze din contractul colectiv de muncă a fost respinsă ca neîntemeiată, ceea ce impune concluzia că legitimarea lor procesuală activă de a promova o asemenea acțiune nu le-a fost negată.

69. Analiza actelor de procedură în apel nu a relevat invocarea, din oficiu sau de către intimat, a excepției lipsei calității procesuale active, de natură să paralizeze acțiunea.

70. În aceste condiții, legitimarea procesuală activă nu formează obiect al vreunor dezbateri contradictorii în procesul aflat pe rolul instanței de trimitere, cel puțin până la data sesizării de față, așa încât soluționarea cauzei în fond nu are nicio legătură cu chestiunea de drept a cărei lămurire se pretinde; cu atât mai puțin s-ar putea reține un raport de dependență.

71. În egală măsură, o atare relație nu poate fi identificată nici dacă s-ar accepta ca posibilă ori ca probabilă invocarea, în viitor, a excepției în discuție, deoarece Înalta Curte de Casație și Justiție nu poate fi sesizată în vederea dezlegării unei chestiuni care, nedezbătute încă în proces, ar putea totuși, cândva, să formeze obiect al judecății.

72. Aceasta deoarece dependența dintre chestiunea de drept a cărei lămurire se cere pe calea mecanismului de unificare și soluționarea pe fond a cauzei reprezintă o condiție de admisibilitate ce trebuie să fie îndeplinită la data sesizării, iar nu, eventual, în viitor.

73. Succesiunea actelor de procedură efectuate până în prezent în cauză impune concluzia că analiza instanței de apel, titular al sesizării de față, ar trebui să aibă loc atât cu respectarea art. 477 din Codul de procedură civilă, care leagă limitele efectului devolutiv de ceea ce s-a apelat, cât și fără potențiala afectare a art. 481 din același cod.

74. Nici condiția referitoare la noutatea chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită nu este îndeplinită.

75. În evaluarea cerinței noutății, relevantă nu este atât data adoptării normei legale, după cum constant a subliniat Înalta Curte de Casație și Justiție, ci dezvoltarea unei jurisprudențe în materie.

76. Din această perspectivă au fost emise adrese către toate curțile de apel, care au procedat la verificări ale jurisprudenței la nivelul instanțelor judecătorești situate în circumscripțiile lor teritoriale și au comunicat Înaltei Curți de Casație și Justiție că au identificat hotărâri judecătorești în materia care face obiectul sesizării de față.

77. Analiza acestora a condus spre concluzia că, în afara unor instanțe din raza Curții de Apel București și a Curții de Apel Brașov, jurisprudența celorlalte instanțe, dar și opinia celor ce încă nu au pronunțat hotărâri asupra acestei probleme recunosc legitimarea procesuală activă a reclamantilor salariați, în mod individual.

78. Caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor și, întrucât asemenea dezlegări există, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept reține că cerința noutății nu este întrunită.

79. Pe de altă parte, este firesc ca în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, deoarece prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății.

80. În cazul analizat, titularul sesizării solicită interpretarea unor dispoziții legale care nu comportă o reală dificultate și care pot fi dezlegate facil, printr-o analiză de conținut și corelată a normelor incidente.

81. Stabilirea persoanelor legitimate procesual activ să pretindă instanței de judecată constatarea nulității unei clauze din contractul colectiv de muncă trebuie să pornească de la natura mixtă a contractului colectiv de muncă, căruia i se atașează, alături de dimensiunea contractuală, și una normativă, conferind efectelor sale caracter *erga omnes*, dar și de la prevederile art. 134 din Legea nr. 62/2011, care indică părțile unui

asemenea contract: ele sunt angajatorii și angajații; nu în ultimul rând, necesitatea de a proteja salariații împotriva unei potențiale stări de pasivitate a sindicatului ar trebui să fie avută și ea în vedere. De asemenea, cum nulitatea din dreptul muncii ocrotește, în principiu, un interes general, derivat din protecția salariaților în cadrul raporturilor de muncă, partea interesată, la care se referă art. 142 alin. (2) din Legea nr. 62/2011, ar trebui să fie înțeleasă ca neexcluzând salariatul, privit în mod individual.

82. Rațiuni practice, care țin în principal de înlăturarea dificultăților presupuse de participarea la negocierea și la semnarea contractului colectiv de muncă a unui număr ridicat de angajați, au determinat legiuitorul să prevadă ca aceștia să fie reprezentați de sindicat sau de alte persoane, pe care textul legal le numește „reprezentanți” ai lor, atunci când nu există sindicat. Împuternicirea unei entități, pentru a semna un contract, nu este însă aptă să transfere către semnatar calitatea de parte contractantă, o asemenea concluzie fiind impusă de normele specifice mandatului.

83. Așadar, de principiu, în considerarea calității lor de părți în contractul colectiv de muncă, angajații au, în nume propriu, calitate procesuală activă să formuleze o acțiune în declararea nulității unei clauze din contractul colectiv de muncă.

84. Desigur că această teorie trebuie privită sub rezerva ca angajatul să nu fi mandatat sindicatul să formuleze acțiune în numele său, căci nimic nu-i împiedică pe angajații care sunt membri de sindicat să împuternicească organizația sindicală pentru a acționa în justiție în vederea apărării drepturilor lor, potrivit art. 28 alin. (2) din Legea nr. 62/2011. Este de subliniat și dispoziția tezei finale a aceluiași alineat, care interzice introducerea acțiunii de către organizația sindicală ori continuarea ei, în măsura în care membrul de sindicat se opune sau renunță la judecată. De asemenea, este util de notat și că dispozițiile art. 28 alin. (3) din aceeași lege nu pot fi înțelese ca suprimând dreptul salariaților de a se adresa instanțelor de judecată în alte situații decât cele în care au dat mandat sindicatului din care fac parte.

85. În același timp, chiar și dacă ar fi acceptată teza exprimată în doctrină, potrivit căreia salariatul ar fi un terț față de contractul colectiv de muncă, trebuie observate dispozițiile art. 267 din Codul muncii, potrivit cărora poate fi parte în conflictele de muncă „orice altă persoană titulară a unui drept sau a unei obligații în temeiul (...) contractelor colective de muncă”. Or, conflictele de muncă sunt și cele referitoare la „încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractelor (...) colective de muncă”, potrivit dispozițiilor art. 266 din Codul muncii.

86. De aceea, și într-o asemenea abordare, angajatului trebuie să i se recunoască legitimarea procesuală activă în cadrul unei acțiuni în nulitatea unei clauze din contractul colectiv de muncă, în calitate de titular al unui drept stabilit prin același contract.

87. Considerentele prezentate mai sus relevă faptul că problema de drept supusă spre dezlegare Înaltei Curți de Casație și Justiție nu prezintă un nivel ridicat de dificultate, care să impună intervenția mecanismului de unificare a practicii.

88. În întărirea concluziei expuse deja se cuvine subliniat și că legea îi recunoaște sindicatului calitatea procesuală activă numai în acțiunile formulate în numele membrilor lui.

89. Ca atare, posibilitatea acordării unui mandat este exclusă atunci când salariatul nu este membru de sindicat.

90. De asemenea, *de lege lata*, reprezentanții angajaților, care negociază și semnează contractul colectiv de muncă în numele lor (când nu există sindicat), nu pot fi mandați să apere în justiție drepturile salariaților, derivate din legislația muncii, deoarece ei nu pot desfășura activități care sunt recunoscute prin lege exclusiv sindicatelor, după cum prevede art. 221 alin. (2) din Codul muncii.

91. Așa fiind, negarea calității procesuale active salariaților priviți individual ar genera o discriminare nepermisă în ceea ce privește dreptul la acțiune, atât între salariații care sunt membri de sindicat și cei care nu sunt afiliați unei asemenea organizații, cât și între cei din cadrul unei unități unde există sindicat și salariații din cadrul unei unități în care nu există sindicat și în care contractul colectiv de muncă este semnat, în numele lor, de către reprezentanții acestora.

92. În ceea ce privește decizia de inadmisibilitate a Curții Europene a Drepturilor Omului în Cauza *Marinel Costuț împotriva României*, care a statuat că respingerea cererii unui salariat, care a pretins nulitatea unei clauze din contractul colectiv de muncă, pe temeiul lipsei calității procesuale active, nu a încălcat prevederile Convenției, este util de subliniat, pentru

94. În considerarea argumentelor expuse, mecanismul de unificare a practicii judiciare reglementat de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă nu poate fi uzitat atât timp cât legiuitorul a condiționat, prin cerințele restrictive de admisibilitate analizate mai sus, aplicabilitatea acestuia de legătura de dependență a unei noi chestiuni de drept, a cărei lămurire se cere, cu soluționarea pe fond a cauzei; de aceea, sesizarea de față nu este admisibilă.

acuratețe, că decizia a avut în vedere prevederi cuprinse în Legea nr. 130/1996, preluate însă în noua reglementare (Legea nr. 62/2011), și că ea nu produce efecte directe și obligatorii și nici nu este în măsură să determine adoptarea unei anumite conduite de către instanțele naționale, de vreme ce nu a constatat încălcarea drepturilor fundamentale. Așa fiind, instanțele naționale, sesizate cu o problemă de drept similară cu cea dedusă judecării în Cauza *Marinel Costuț împotriva României*, nu sunt obligate să statueze în același mod.

93. Aceasta cu atât mai mult cu cât interpretarea textului în discuție, în sensul expus în paragrafele ce precedă, conferă o protecție superioară dreptului de acces la o instanță prevăzută de Convenție.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 971/87/2018, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Interpretarea sintagmei „*la cererea părții interesate*” din art. 142 alin. (2) din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv dacă se referă numai la părțile semnatare ale contractului colectiv de muncă sau dacă oricare salariat poate cere constatarea nulității în nume personal.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28 septembrie 2020.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE
ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

